

Tedrisatı iptidaiye kanununa bir madde tezyiline dair 1/874 numaralı kanun lâiyhası ve Maarif Fncümeni mazbatası

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Müdürlüğü

Sayı: 6/727

12 - III - 1931

B. M. M. Yüksek Reisliğine

23 eylül 1329 tarihli tedrisatı iptidaiye kanununa müzeyyel olmak üzere maarif Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 11-3-1931 tarihli içtimainda Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe lâiyhası

Bu gün Türkiyede mevcut ecnebi mekteplerinin bazılarında ilk tahsil çağında bulunanlara tahsil vermek için açılmış olan sınıflara Türk tabiiyetinde bulunan çocukların da devam ettikleri görülmektedir. İlk mektep henüz inkişaf devrinde bulunan çocuklara bilhassa Milli duyguyu ve millî harsı telkin edecek en mühim bir müessesese olduğu için Türk çocuklarının ilk tahsillerini ancak Türk müesseselerinde almaları lazımdır. Bu yaşta çocukların ecnebi müessesesinde okumaları onlarda millî hissin inkişafına mani olacak muzir bir amildir. Bundan başk ana dilini elde etmeğe ve bu dilde ilk malûmatı kazanarak zekâsını işletmeğe muhtaç olan ve henüz inkişaf devresinde bulunan Türk çocuğunun ecnebi mekteplerin ilk kısmında kendisine büsbütün yabancı bir dili öğrenmek mecburiyetinde kalması onu lüzumundan fazla yormakta ve tabî inkişafına büyük bir engel olmaktadır.

Buna binaendir ki hiç bir millet ilk tahsil çağında bulunan çocuklarının ecnebi bir müessesede tahsil görmelerine müsaade etmemektedir

Binaenaleyh hem millî kültürün takviyesi, hem de Türk çocuğunun terbiyevî inkişafı noktai nazarından ilk tahsil çağında bulunan çocukların ecnebi müesseselerinininden uzaklaştırılması elzem ve zarurî görülmüş ve bunu temin için merbut kanun lâiyhası teklif edilmiştir.

Halen ecnebi mekteplerine müdavim talebenin kâmilen bu müesseselerde tahsilden menedilmeleri bu çocukların tahsil hayatlarında az çok bir sarsıntı tevlit edeceği düşünülerek mevcudun vaziyetini tasfiye maksadile de lâiyhamın birinci maddesinde (bundan böyle) kaydile buna imkân verilmiştir.

Maarif Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maarif Encümeni
Karar № 2
Esas № 1/874

22- III - 1931

Yüksek Reisliğe

23 eylül 1329 tarihli tedrisatı iptidaiye kanununa müzeyyel olmak üzere maarif Vekâletince hazırlanan ve türkiyede ilk tahsillerini mektepte yapacak Türk vatandaşı çocukların ancak Türk mekteplerine girebilmelerini tazammun eden kanun lâyihası ve esbabı mucibesi Maarif Vekili Beyefendi ile Maarif müsteşarı Bey hazır oldukları halde encümenimizde tetkik ve müzakere olundu.

İlk tahsil çağında bulunan çocukların bu terbiye ve tahsili ecnebi mekteplerinde almaları gerek millî terbiye noktai nazarından, gerek umumî pedagoji esasları itibarile yanlış ve zararlı olduğu münakaşaya mühtaç olmayacak derecede bariz bir hakikattir.

Binaenaleyh bundan sonra Türk vatandaşı çocukların ilk tahsillerini ancak türk mekteplerinde görebileceklerini ihtiva eden bu teklif ihtiyaca tamamilen muvafık ve derhal tatbiki elzem bir esas olmak üzere telâkki edilmiştir. Ancak şimdiye kadar Türk çocuklarının ilk tahsi çağında bile kısmen ecnebi mekteplerine gönderilmesine saik olan zaruret ecnebi lisan ihtiyacının ehemmiyetle hissedilmiş olmasından mütevellit olduğuna göre iş bu kanunun tatbikine başlandığı andan itibaren Hükûmetin bu ihtiyacı tatmin edecek tetbirlere daha fazla ehemmiyet vermesi ve ecnebi dillerini terbiye esaslarının müsait olacağı yaşlardan başlatmak suretile millî mekteplerde mükemmeliyetle temin edecek çarelere tevessül etmesi ehemmiyetle kayıt ve temenniyeşayan görülmüştür.

Bu kanun lâyihasile temin olunacak tedbirin makablê dahi teşmili yani bugün ecnebi mekteplerinin ilk kısımlarında bulunan çocukların bu mekteplere devamlarının menedilmesi takdirinde meydana gelecek vaziyette ayrıca tetkik ve müzakere edilmiş ve bugün o müesseslere müdavin çocukların miktarına ve onların tahsili hayatlarında hasıl olacak sarsıntıya nazaran bu cihet muvafık görülmüyerek birinci maddede ki bundan böyle kaydının ipkası müreccah görülmüştür.

Binnetice kanunu lâyihası aynen ve müttefikan kabul edilerek Heyeti Umumiyenin tasvibine arz olunmuştur.

Maarif En. Reisi namın	M. M.	Kâ.	Âza	Âza	Âza
Sivas	Sivas	Afyon	Sivas		Urfa
<i>İ. Alâettin</i>	<i>İ. Alâettin</i>		<i>Rahmi</i>	<i>Hamdi</i>	<i>Refet</i>
	Âza	Âza			
	Kocaeli	Trabzon			
	<i>K. O. Hakkı</i>	<i>Abdullah</i>			

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiyede ilk tahsillerini mektepte yapacak Türk vatandaşı çocukların Türk mekteplerine girmelerine dair ve 23 eylül 1329 tarihli tedrisatı ibtidaiye kanununa müzeyyel kanun lâyihası

MADDE 1 — Türkiyede ilk tahsillerini yapmak üzere mektebe girecek Türk vatandaşı çocuklar, bundanböyle, bu tahsilleri için ancak Türk mekteplerine girebilirler.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun İcrasına Maarif Vekili memurdur.

11-III-931

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
<i>İsmet</i>	<i>Yusuf Kemal</i>	<i>Zekâi</i>	<i>Ş. Kaya</i>	<i>Dr. T. Rüştü</i>	<i>M. Abdülhalik</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V.	S. İ. M. V.		
<i>Esat</i>	<i>Hilmi</i>	<i>Mustafa Şeref</i>	<i>Hasta</i>		